

Cinsel Taciz Prevalansı ve Kültür

Öğr. Gör. Dr. Hicran Yıldız
Uludağ Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

- Cinsel taciz; görsel, sözel veya bedensel cinsel nitelik taşıyan ve hoş karşılanmayan tavır ve/veya davranışlar nedeniyle cinsel mağduriyet durumudur.

Cinsel taciz direkt ya da indirekt olabilir.

- Direkt taciz:

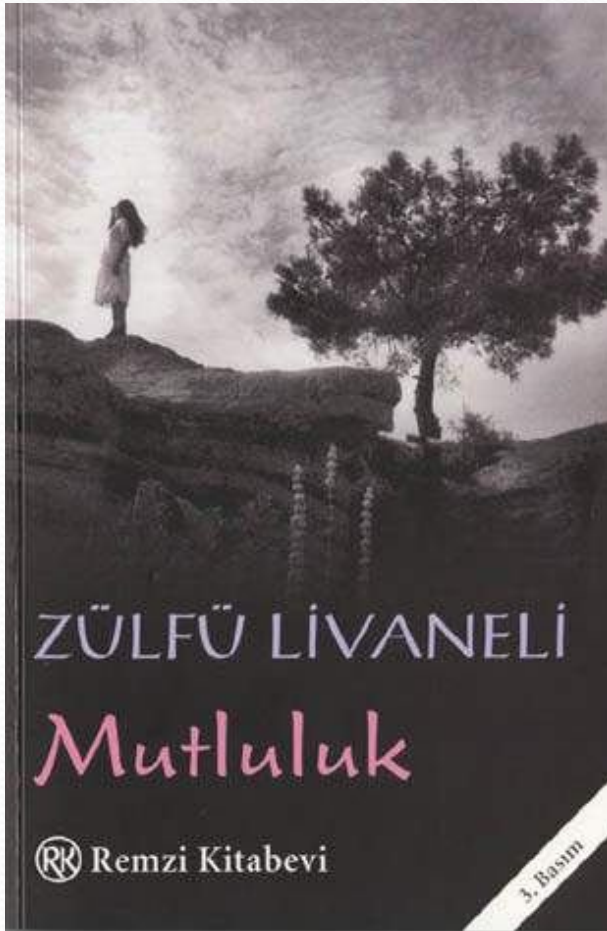
- ✓ Vaginal, anal, oral cinsel ilişki,
- ✓ Göğüsleri, kalçaları okşamak,
- ✓ Cinsel içeriği olan öpücük
- ✓ Cinsel nitelikli gereksiz dokunma, vurma, çimdikleme, sürtünme gibi.

- İn direkt cinsel taciz:

- ✓ Cinsel ilişki teklifi,
- ✓ Açıkça cinsel organını gösterme,
- ✓ Kurbanın cinsel organını seyretme,
- ✓ Çıplak fotoğraflama,
- ✓ Erişkinlerin cinsel ilişkisini seyretmeye zorlama
- ✓ Sözetme, sarkıntılık,
- ✓ Cinsel ilişki için baskı,
- ✓ Müstehcen sözler
- ✓ Pornografik resim ve nesnelerin sergilenmesi,
- ✓ Gözetleme gibi.

Romanlara

Filmlere konu olan

- **Oyuncular:** Jane Fonda | Anne Bancroft | Meg Tilly | Anne Pitoniak | Winston Rekert
Yönetmen: Norman Jewison

North Country - Tek Başına(2005)

Yılın En Güçlü Filmlerinden Biri! Tüm Dünyayı Sarsan ilk Cinsel Taciz Davası! Josey Aimes'in tek isteği, masasına yemek koyabilmesini ve çocuklarına iyi bakabilmesini sağlayacak iyi bir iştir. Ancak karşılaştığı şey tehdit, aşağılama, taciz, küçümseme ve saldırı olur. Son derece duygusuz olan patronu tüm bu yaşadıklarını bir erkek gibi karşılamasını beklemektedir. Ancak bunun yerine Josey yaşadıklarını bir insan gibi karşılar ve karşı savaşı açar.

Cinsel taciz nerede yaşıyor?

Markette

- Evde
- İşte
- Markette

Otobüste

- Yolda
- Otobüste
- Okulda
- Hastanede

- Savaşta
- Cezaevlerinde
- Orduda

- Tanımadıkları kişiler
- Okul/İş arkadaşları
- Özel arkadaşları
- Yakın arkadaşlar
- Statü açısından güçlü kişiler (patron, müdür, hoca vb.)
- Aile bireyleri
- Akrabalar

Aytaç ve ark. Disiplinler Arası Kadın Çalışmaları Sempozyumu, 2009
Durmuş, XIII. Eğitim Bilimleri Kurultayı, 2004.

Etiyolojik faktörler

- Yaş
- Medeni durum
- Öğrenim düzeyi
- Ekonomik durum
- Statü
- Alkol kullanımı
- Cinsel taciz mağduriyeti
- Ailede şiddet varlığı
- Kültür

Parkhil et al. Addictive Behavior, 2009.

Luo et al. Child Abuse and Neglect.2008;32:721-731

- Aynı yaşıta kişiler tarafından taciz edilme %18.3
- Yaşıca küçükler tarafından taciz edilme %7.3
- Yaşıca büyükler tarafından taciz edilme %40.2

- Gerni, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, 2000.

- Cinsel tacize maruz kalanların büyük çoğunluğu 15 yaşından küçüktür.
- Tacizde bulunanların;
-%60 ile %84' oranında evlidir.

Gerni, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, 2000.

Öztürk ve ark. Yeni Symposium, 2000.

www.unifem.org

- 20-64 yaş arası 1519 kadın ve 1475 erkek (ÇİN)
- Bireylerin %4.2'si 14 yaşından önce cinsel ilişkide bulunmuştur.
- Bu kişilerin daha sonra aşağıdaki davranışları ortaya koyduğu görülmüştür:
 - Sözel cinsel taciz %29,8
 - Fiziksel cinsel taciz %31.5
 - İstenmeyen cinsel davranış %47

Luo et al.Child Abuse and Neglect.2008;32:721-731

- Dünyada her 3 kadından biri cinsel tacize maruz kalmaktadır.
- Dünyada kadınların %47'sinin ilk ilişkileri zorla olmaktadır.
- Cinsel şiddet sıklığı ise; %6-59 oranında dır.

Yıl	İnsidans
1999-2000	12.9
2001	14.6
2002	15.4
2003	17.5
2004	14.7
Ortalama	14.5

N=423, 13♂ 410♀
Yaş:12-87, Danimarka

Ingeman Hansen et al. J. Forensic and Legal Medicine, 2009.

	Hekim	Polis	Psikolog
1999-2000	53	72	56
2001	58	58	57
2002	57	76	67
2003	60	67	65
2004	59	56	70
	57	66	63

N=423, 13♂ 410♀
Yaş:12-87, Danimarka

Ingeman Hansen et al. J. Forensic and Legal Medicine, 2009.

- 51 ilde 15-59 yaş arası 12795 kadın
- Kadınların yüzde 15'i, cinsel şiddete (zorla ilişki) maruz kalıyor.
 - Kırsal bölgede %18
 - Kentsel Bölgede % 14
- Yüzde 7'si, 15 yaşından önce cinsel istismara uğruyor.
- Evli her 10 kadından üçü, eşinden fiziki ya da cinsel şiddet görüyor.

Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması, KGSM, 2009.

- 18 yaş üzeri 591 kız öğrenci
- Cinsel taciz oranı %86.9
- %23.9 sözlü
- %7.3'ü fiziksel
- %5.3'ü psikolojik
- %12.6'sı görsel
- %21.4 hepsine
- %29,5'i en az ikisine maruz kalmıştır.
- Aytaç ve ark. Disiplinler Arası Kadın Çalışmaları Sempozyumu, 2009.

- 270 kız+erkek öğrenci
- %73,7'si cinsel tacize maruz kalmıştır.
- %60.7'si taciz edici bakışlar
- %47,2'si rahatsız edici biçimde dokunma
- % 30.7'si toplu taşıma araçlarında sıkıştırılma
- %26,3'ü konuşmalarda cinsel içerikli espiriler
- % 22,6'sı çocukluklarında cinsel taciz geçirmiştir.

- Büroda alıŐan 18 yaş ve üstü 3003 kişi
- Erkeklerin %30
- Kadınların %49'u cinsel tacize maruz kalmaktadır.

TengilimoĐlu, Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar
EĞitim Fakültesi Dergisi, 2004.

- 82 kadın bankacı
- Cinsel taciz oranı %35.4
 - Rahatsız edici konuşmalar %35.4
 - Rahatsız edici bakışlar %28
 - Söz atma %19.5

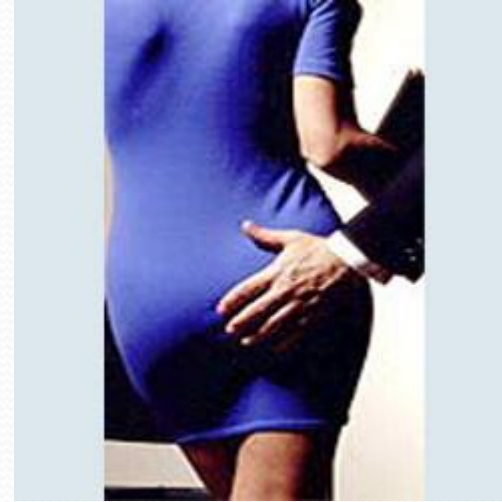
- Amerika'da yapılan çalışmalarda cinsel taciz prevalansı kadınlarda %18 ile 45 arasında değişmektedir.

Amerika'da yapılan bir izlem çalışmasında;

- 1980'de
- Penetran cinsel taciz kadınlarda %44
- Erkeklerde %19
- 1987
- Penetran cinsel taciz kadınlarda %93
- Erkeklerde %65

- 18-24 yaş arası
- 428 kadın
- Cinsel taciz %45
- Çocukluk döneminde %3
- Adolesan/Genç yetişkin döneminde %37

Katie et al. Psychology of Women Quarterly, 2009.

- N:196 (Acil Servis)
- Cinsel taciz oranı %23
 - Kadınlarda %37
 - Erkeklerde %8

85 çalışma-22 ülke metanaliz

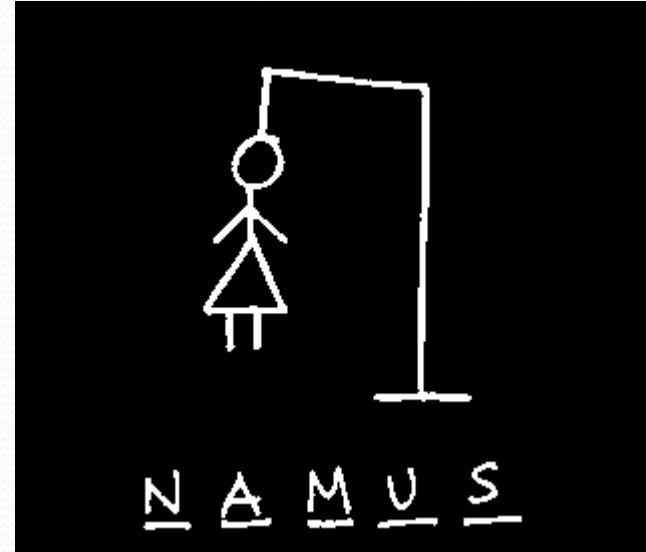
- Kadınlarda cinsel taciz
 - En yüksek Güney Afrika (43.7)
 - En düşük Fransa (0.9)
- Erkeklerde cinsel taciz
 - En Düşük Finlandiya (0.4)
 - En yüksek Güney Afrika(60.9)

- Ülkemizde kadına yönelik cinsel şiddet oranları %4,5 ile %56,8 arasında değişmektedir.

Naçar et al. *TAF Prev Med Bull*, 2009.
Tokdemir ve ark. *Fırat Tıp Derg*, 2003.

- Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, namus cinayetlerini kadına yönelik şiddet türlerinden en utanç vericisi olarak tanımlamaktadır.

- Her yıl yaklaşık 200'ü aşan sayıda kişi töre ve namus cinayetlerine kurban edilmektedir.
- Cinsel taciz sebebiyle öldürülenlerin sayısı 72, tecavüz nedeniyle öldürülenlerin sayısı 18'dir.
- Cinayeti işleyenlerin/sanıkların neredeyse yarıya yakını doğu ve güneydoğu Anadolu kökenlidir.
- 2003-2007 yılları arasında cinsel taciz ve tecavüz nedeniyle işlenen töre ve namus cinayetlerinin en fazla görüldüğü iller İstanbul 41(%36,9), İzmir 12(%10,8), Bursa 9(%8,1), Diyarbakır 8 (%7,2)ve Ankara 7(%6,3)'dir.

Başbakanlık insan hakları başkanlığı 2007 Töre Ve Namus Cinayetleri Raporu .Ankara, 25 Haziran 2008.

- Cinsel istismar/taciz aile içinde çözülmeli, dışarı yansıtılmamalı (1/4)
- Evlilik içinde şiddet kabul edilebilir (%63)
- Hatayı kendi arama
- Yanlış algılanmaktan, yargılanmaktan korku
- Resmi makama şikayette bulunma oranı düşük

Polat ve ark. Çocuđu İstismardan Koruma ve Rehabilitasyon Derneđi Raporu 2006.
TNSA, 2003.

Cinsel Tacizi Önleme

- Yasal düzenlemelerin yapılması
- Halkın yasal düzenlemeler ve cinsel tacizden korunma konusunda bilgilendirilmesi.
- Sivil toplum kuruluşlarının desteklenmesi
- Cinsel saldırgan profili üzerine çalışmalar
- Cinsel tacizde bulunma riski olan kişilerin belirlenmesi
- Özellikle cinsel tacizin tekrarının önlenmesine yönelik

TCK ve Cinsel Taciz

Cinsel saldırı (şikayete tabi) 102: 2 – 7 yıl hapis

hiyerarşi veya hizmet ilişkisinden yararlanarak veya hastaya karşı olursa $\frac{1}{2}$ artırılır.

Cinsel taciz (şikayete tabi) 105: 3 ay – 2 yıl hapis

hiyerarşi veya hizmet ilişkisinden yararlanarak çalışan veya hastaya karşı olursa $\frac{1}{2}$ artırılır. Kişi bu nedenle işten ayrılırsa ceza 1 yıldan az olamaz.

Yetkili hakim veya savcı kararı olmaksızın bir kadını genital muayeneye gönderenler ve bu muayeneyi yapanlar 3 aydan 1 yıla kadar hapisle cezalandırılır.

Çocukların cinsel istismarı (103): 3 – 8 yıl hapis

Fail sağlık çalışanı ise: $\frac{1}{2}$ artırım ; bu nedenle çocuğun ruh-beden sağlığı bozulursa: en az 15 yıl hapis ; çocuk bitkisel hayata girer veya ölürse: ağırlaştırılmış müebbet hapis.

Cinsel Saldırganın Özellikleri

- Cinsel tacizde bulunanların %37.9'u olay anında alkollü
- %6.9'u şizofren, %6.9 paronoid bozukluk
- %58.8'inin ilk olayı değil
- %3.4'ünün IQ <50
- %13.8'inin IQ 50-70
- %37.9'unun IQ 70-90
- %44.8'inin IQ >90
- Beyin anomalisi varlığı
- XXY kromozom anaomalileri
- Testosteron yüksek seviyesi

Öztürk ve ark. Yeni Symposium, 2000.
Briken et al. J. Forensic Sci, 2005.
Briken et al. Am. J. Med Genet, 2006.
Studer et al. Sex Abuse, 2005.

Hiç kimseye işkence ya da zalimce, insanlık dışı ya da onur kırıcı davranış ve ceza uygulanamaz

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi,1948